

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره اثر: ۴۵۹

اخلاق پزشکی

در ترازوی حکمت و شریعت

نویسنده

دکتر مهدی ابراهیمی

استاد گروه اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

سرشناسه: ابراهیمی، مهدی، ۱۳۴۲ - (دکتر)

عنوان و نام پدیدآور: اخلاق پزشکی در ترازوی حکمت و شریعت / نویسنده مهدی ابراهیمی.

مشخصات نشر: مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۶۶ ص.

فروست: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ ۴۵۹.

شابک: ۲۵۰۰۰۰ ریال ۴-۱۳۸-۳۶۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۶۶.

موضوع: اخلاق پزشکی -- جنبه های مذهبی -- اسلام

موضوع: Medical ethics -- Religious aspects -- Islam

موضوع: حلقه پزشکی (فقه)

موضوع: Medical ethics / Islamic law

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد

شناسه افزوده: Mashhad University of Medical sciences Health Services

رده بندی کنگره: ۹۷۲۵/۵۹

رده بندی دیویی: ۱۷۴/۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۹۵۵۶۷

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۴۵۹

اخلاق پزشکی

در ترازوی حکمت و شریعت

نویسنده

دکتر مهدی ابراهیمی

استاد گروه اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

وزیری، ۱۶۶ صفحه، ۱۰۰ نسخه، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۸

حق چاپ محفوظ است.

بهاء: ۲۵۰,۰۰۰ ریال

فهرست

۴	تقدیم
۵	تشکر
۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۷	فصل اول: کلیات و ماهیت
۱۷	۱- تعریف اخلاق
۱۹	۲- فلسفه اخلاق
۲۰	۳- اخلاق حرفه‌ای
۲۴	سوم: شایسته سالاری و امانت داری
۲۴	۴- اخلاق پزشکی
۲۵	۵- پیشینه اخلاق پزشکی
۲۶	۶- استقلال اخلاق پزشکی
۲۹	۷- حیات زیستی و مقام انسانی
۳۹	فصل دوم: دین و اخلاق
۳۹	۱- مفهوم شناسی دین و اخلاق
۴۱	۲- رابطه دین و اخلاق
۴۵	۳- فعل اخلاقی در داوری دینی
۵۵	فصل سوم: اسلام و پزشکی
۵۶	۱- ارزش پزشکی از نظر اسلام
۶۰	۲- رابطه اسلام و پزشکی از نگاه فلسفی
۶۵	۳- روش شناسی دین در تحلیل گزاره‌های پزشکی
۷۵	فصل چهارم: مکاتب اخلاقی

۱- مکاتب غایت گرایانه	۷۵
۲- مکاتب وظیفه گرایانه	۸۲
۴- اصول چهارگانه اخلاق پزشکی	۹۱
فصل پنجم: رفتارشناسی پزشکی	۹۹
۱- حقوق بیمار و رفتارشناسی پزشکان	۹۹
۲- اخلاق در معاینه بیماران	۱۰۷
۳- ویژگی های اخلاقی برای پزشکان	۱۱۱
فصل ششم: مسئولیت آئیری اخلاقی و حقوقی در حرفه پزشکی	۱۲۳
۱- مسئولیت اخلاقی	۱۲۳
۲- مسئولیت حقوقی	۱۲۶
۳- ضمان و براءت	۱۲۹
فصل هفتم: حقوق پزشک بر بیمار	۱۳۵
۱- جنبه های مختلف شخصیت پزشک	۱۳۶
۲- وظائف پزشک	۱۳۶
۳- حقوق پزشک بر بیمار، جامعه و دولت	۱۴۰
فصل هشتم: عرفان و اخلاق پزشکی	۱۴۹
۱- باورهای شهودی و حقایق باطنی	۱۵۰
۲- رفتارشناسی عارفانه در اخلاق پزشکی	۱۵۷
منابع	۱۶۳

پیشگفتار

نوشته حاضر با رسوخ اخلاق پزشکی، محصول نتیجه مطالعات و تجربیات تدریس در کلاس‌ها و کارگاه‌های اخلاق پزشکی است که طی چندین سال گردآوری شده است. محور اصلی جمع‌آوری این مطالب اغلب زمینه‌هایی است که احساس می‌شود، دانشجویان و مدرسان درس اخلاق پزشکی به آن نیاز دارند. لذا انتظار می‌رود خوانندگان محترم به نکات ذیل توجه نمایند:

۱- با توجه به اینکه بحث‌های اخلاق پزشکی که در دانشگاه‌های پزشکی ایران، تدریس می‌شود، بطور عمده بر رفتارهای اخلاقی پزشکان تأکید می‌کند، و به فلسفه اخلاق کمتر توجه می‌گردد، این نوشتار به این مباحث توجه بیشتری نداشته است. در عین حال مطالب گردآوری شده در این زمینه بر محور نیازهای مرتبط با دانشجویان، استادان و آشکارا پزشکی، متمرکز شده است. لذا از پرداختن به مسائل تخصصی تر فلسفه اخلاق خودداری شده است.

۲- از آنجا که علم اخلاق به ویژه در رفتارشناسی همخوانی زیادی با بحث دینی دارند، و در این زمینه دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد، نویسنده در عین حالی که این دو مقوله را متفاوت از یکدیگر می‌داند، به تحلیل آن به ویژه در رفتارشناسی، پرداخته است. بنابراین طرح مباحث دینی به جهت تبیین دقیق دو محور اخلاق و دین است.

۳- فصلی به بحث عرفان و اخلاق پزشکی اختصاص یافته است که جای گسترش بیشتری دارد. نگاه ویژه این فصل به دلیل ارائه طرحی فرا اخلاقی با زمینه‌های عرفانی بوده است.

۴- پرداختن به مباحث حقوقی و فقهی در این نوشتار بسیار مختصر است و صرفاً در حد تناسب با بعضی از مباحث اخلاقی مورد توجه قرار گرفته است. امیدوار به توفیق الهی در نگارش مستقلی

در این زمینه هستم.

۵- به جهت وحدت رویه در ترجمه آیات قرآن از ترجمه دکتر سید علی گرامرودی استفاده شده است. اما ترجمه احادیث توسط نویسنده صورت گرفته و در بعضی موارد متن عربی هم آورده شده و در برخی دیگر به ترجمه اکتفاء شده است.

۶- نویسنده انتظار واثق دارد که از نظرات و دیدگاه‌های خوانندگان و صاحب نظران بهره گیرد.

امید می‌رود این نوشتار نیز خوشه ای در خرمن تلاشگران عرصه سلامت باشد.

www.ketab.ir